

«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди. — 2009. — № 13. — С. 1—8. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evu/2009_13/Chornobay.pdf.

Юхта О.І.

*«Фінанси та кредит», 4 курс,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник — асистент Ткачук В.Ю.*

КАЗНАЧЕЙСЬКІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, НОМІНОВАНІ У ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ: ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ

В умовах значного дефіциту фінансових ресурсів уряду країн світу шукають можливості для виконання бюджету та обслуговування зобов'язань. При наявності дефіциту платіжного балансу також формується проблема обслуговування та погашення валютних зобов'язань. Одним із джерел валютних коштів є кошти на руках у населення. Отже, дослідження потенціалу використання казначейських зобов'язань як механізму залучення валютних фінансових ресурсів, є актуальною темою.

Згідно із ст. 11 ЗУ «Про цінні папери та фондовий ринок» [1], казначейське зобов'язання — державний цінний папір, що розміщується виключно на добровільних засадах серед фізичних осіб, посвідчує факт заборгованості Державного бюджету України перед власником казначейського зобов'язання України, дає власнику право на отримання грошового доходу та погашається відповідно до умов розміщення казначейських зобов'язань України. Номінальна вартість казначейських зобов'язань України може бути визначена у національній або іноземній валюті.

В умовах необхідності обслуговування значних обсягів валютних запозичень (близько 38,7 млрд грн з яких 76 % складають запозичення у доларах США) було проведено ряд розміщень валютних ОВДП, а також здійснено перший випуск казначейських зобов'язань, номінованих у іноземній валюті — доларах США.

Згідно з Постановою КМУ «Про випуск казначейських зобов'язань» [2] було передбачено випуск зобов'язань на загальну суму 200 млн дол., у документарній формі, номіналом

500 дол., з терміном погашення 2 роки та 4 виплатами купонного доходу. Випуск передбачено 2 серіями: А і Б.

Випуск серії А був випущений в обіг 10.10.2012 зі ставкою 9,2 % річних, номінал 1 купону — 23 дол. За перші 10 днів було розміщено 86,5 % зобов'язань. 29.11.2012 було завершено розміщення казначейських зобов'язань серії А.

Випуск серії Б був випущений в обіг 30.11.2012 зі ставкою 8 % річних, номінал 1 купону — 20 дол.

В умовах, коли наявні обмеження на залучення коштів на зовнішніх ринках за вигідними ставками, казначейські зобов'язання можуть ефективно використовуватись урядом. За оцінками НБУ на руках у населення знаходиться близько 50 млрд. дол., що є значним джерелом фінансових ресурсів (яке за своїми обсягами перевищує державний борг) [3].

Проте необґрунтованою залишається політика відсоткових ставок. З одного боку, залучення ОВДП у гривні з терміном обігу 2 роки відбувається за ставкою 15 % річних, ОВДП, номінованих у доларах, — 9,3 % річних. ОВДП у євро — 4,8 % річних з терміном обігу 2 роки. З іншого боку, населення, розглядаючи можливості вкладення коштів у державні цінні папери, співставляє їх, в першу чергу, з банківськими депозитами, де ставки складають 20 % річних у гривні та 8 % у доларах відповідно за даними НБУ [3].

Таким чином, населення неготове платити за додаткові переваги у формі:

- надійності, гарантованої державою;
- випуску зобов'язань у документарній формі на пред'явника, що значно спрощує обіг;
- відсутність оподаткування доходів (на постійній основі);
- отримання купонних виплат на відміну від строкових депозитів.

Сукупний обсяг зобов'язань, які було розміщено, складає 200 млн дол., що є надзвичайно низьким показником. Для порівняння, у липні 2012 року було розміщено євробондів на суму 2 млрд дол., що є в 10 разів більшою сумою.

Таким чином, казначейські зобов'язання, номіновані у іноземній валюті, є новим інструментом фінансування Державного бюджету. На нашу думку, в Україні існують значні резерви та можливості для реалізації його потенціалу, що і окреслює коло подальших досліджень.

Література

1. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» № 3480-IV від 23.02.2006. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3480-15> — Верховна рада України, 2006.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про випуск казначейських зобов'язань» №836 від 5 вересня 2012р. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/836-2012-%D0%BF> — Кабінет Міністрів України, 2012.
3. www.bank.gov.ua — Офіційний сайт Національного банку України

Ярощук В.А.

*«Фінанси та кредит», 4 курс,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник — асистент Ткачук В.Ю.*

ВПЛИВ КОМП'ЮТЕРИЗОВАНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ СИСТЕМ (АЛГОРИТМІЧНОГО ТРЕЙДІНГУ) НА ДИНАМІКУ ЦІН НА РИНКАХ

В останній час значно зросло використання комп'ютеризованих торговельних систем великими інвестиційними компаніями, здатними акумулювати значні фінансові ресурси, що пов'язано з рядом переваг, які виникають при використанні подібних систем. До цих переваг можна віднести: швидкість торгових робіт (торговий робот може відстежувати десятки, сотні котирувань цінних паперів, виробляти миттєво найскладніші обчислення, приймати рішення і тут же виставляти заявки), відсутність помилок при роботі (не враховуючи логічних помилок при програмуванні конкретного робота) та нездатність робота до емоційних та непродуманих дій.

Масове використання комп'ютеризованих торговельних систем може призвести до того, що на ринку ціни будуть змінюватися залежно від математичних моделей, покладених в основу торговельних систем, в результаті чого ринкова система не зможе оптимально перерозподіляти ресурси між підприємствами. Наслідком цього буде зростання волатильності фінансових ринків, особливо під час фінансової кризи.

Існує вірогідність, що використання комп'ютеризованих торговельних систем може не стільки прогнозувати рух цін на базовий актив, скільки створювати його, підтримуючи або